

თბილისის
საავადმყოფო
ჯანდაცვა

საავადმყოფო

ჯანდაცვა

პროექტზე მუშაობდნენ: ლელი ბლაგონრაჰოვა
ფოტოგრაფი, ფოტორედაქტორი

ნათია მსხილაძე
ტექსტის რედაქტორი

თამარ გორგოძე
ტექსტის თანარედაქტორი

მაკა მაღლაკელიძე,
გიორგი კოკალეიშვილი
ორგანიზატორები

6

მესტია

სოფლის ექიმი - სიცოცხლის პუქურა
დიანა მამულაძე

10

ჭუბარი

მედიცინა ჩახერგილ გზებზე
დიანა მამულაძე

14

ბაჩო

ექიმის სიყვარულით
განვდილი ხელი მთების შუაგულში
ანა გოგოლაძე

18

ცხუმარი

ექიმი ღმერთის ხელეჩია დედამინაზე
მარიამ ბაქაური

22

უსახელო

უსახელოს სიჩუმეები იმედის ხმა
სოსო ობოლაშვილი

26

ღვირიში

მოსიარულე იმედი
ანანო ახოგაძე

30

პროექტის მონაწილე
სტუდენტები

ინსტიტუცია

თანამედროვე უნივერსიტეტები და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები ისეთი ეკოსისტემების შექმნისკენ ისწრაფვიან, რომელიც ხელს შეუწყობს სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეს შორის თანამშრომლობას. ეს მოიცავს როგორც საჯარო, ისე კერძო სექტორს, ასევე ეკონომიკური და სოციალური გამონჭვევების მქონე მოქალაქეებსა და თემებს. საგანმანათლებლო ინსტიტუციები სულ უფრო მეტად მიისწრაფვიან, არა მხოლოდ სტუდენტებს შესძინონ აკადემიური ცოდნა, არამედ ზრდასრულებსა და პროფესიონალებსაც შესთავაზონ უწყვეტი სწავლის შესაძლებლობები.

სწრაფი განვითარება და სამეცნიერო ინოვაციები მოითხოვს მუდმივ გარდაქმნასა და ადაპტაციას. პეტრე შოთაძის სახელობის თბილისის სამედიცინო აკადემია (თსა) ამ ტენდენციის ერთ-ერთი მაგალითია. მით უფრო, რომ ჩვენი სტრატეგია და საგანმანათლებლო პოლიტიკა სრულ თანხვედრაშია საერთაშორისო სტანდარტებთან და ბოლონიის პროცესთან. ჩვენი ვალდებულებაა, ვუერთგულოთ თსა-ს მისიას, რომელიც გულისხმობს მაღალი ხარისხის სწავლისა და კვლევის უზრუნველყოფას მომავალი თაობებისთვის და საზოგადოების კეთილდღეობისთვის. ეს ტრადიცია წარმოადგენს იმ მრავალმხრივი მიდგომის არსებით ნაწილს, რასაც თანამედროვე უნივერსიტეტების „მესამე მისია“ ჰქვია — აქტიური მონაწილეობა საზოგადოებრივი, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული განვითარების პროცესში. თსა აკადემიური თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის ერთგულია და ხელს უწყობს კვლევისა და სწავლების სინერგიას და ქმნის ღია დებატების, დიალოგისა და ტოლერანტობის გარემოს.

განვითარება და მრავალფეროვნება

გარდა ამისა, თსა, როგორც სტუდენტზე ორიენტირებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ცოდნისა და კვლევაზე

ორიენტირებული აქტივობების განხორციელებით, ხელს უწყობს დამოუკიდებელი და კრიტიკული აზროვნების, სამეცნიერო მსჯელობის განვითარებას და შედეგად საზოგადოებისთვის სარგებლის მოტანას.

გვწამს, რომ ცვალებად სამყაროში და გლობალური მოვლენების კონტექსტში, რომელიც აერთიანებს ეკოლოგიურ, ეკონომიკურ და სოციალურ გამონჭვევებს მნიშვნელოვანია მედეგობის შენარჩუნება და მუდმივი განვითარება. მით უფრო, რომ ციფრული ტრანსფორმაცია ახალი ათასწლეულის მთავარი ღერძია.

ამიტომ, მდგრადი განვითარება წარმოადგენს საუნივერსიტეტო მისიების განხორციელების ძირითად ჩარჩოს — ის ეყრდნობა მტკიცებულებაზე დაფუძნებულ ცოდნას და ღია საჯარო დიალოგს. უნივერსიტეტების თანამონაწილეობა სამოქალაქო ცხოვრებაში უფრო და უფრო მნიშვნელოვანი ხდება. შესაბამისად, ისინი რჩებიან პლურალისტური და დემოკრატიული საზოგადოების მხარდამჭერებად.

თსა-ს ინსტიტუციური სოციალური პასუხისმგებლობა

თსა-ში დანერგილია სოციალური და კულტურული სტუდენტური პროექტების საგრანტო კონკურსი, რომელიც სტუდენტებში მესამე მისიისადმი ერთგულების გაძლიერებას ემსახურება. საგრანტო კონკურსის მიზანია ინტერ და ტრანსდისციპლინური ინიციატივების გაძლიერება კომპლექსური საკითხების გადასაჭრელად ჯანდაცვის სფეროში.

კონკურსის ფარგლებში 2024 წელს უკვე დაფინანსდა და განხორციელების პროცესშია ხუთი სტუდენტური პროექტი. ყველა მათგანი სრულად შესაბამეა როგორც გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს, ასევე თსა-ს სტრატეგიული განვითარების გეგმას. ამჟამად მიმდინარეობს ახალი, 2025 წლის გამარჯვებული პროექტების შერჩევა.

2024 წლის საგრანტო კონკურსის
ფარგლებში გათვალისწინებული პროექტები:

1	„პლანეტარული ჯანმრთელობა და ნარჩენების მართვა“	ავთანდილ სამადალაშვილი, მედეა კუსიანი
2	„საფრთხის ჩურჩული: დეცობელის ეფექტის შესწავლა გულისცე- მაზე“	რიშუ გირიშ შაჰ, თამარ დანდურიშვილი
3	„Special Needs Support“	თათა ტატალაშვილი, ელენე საჭაია, სესილი ლაბარია, ანა ჩიქოვანი
4	„სტუდენტები საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის“	მარიამ ჯორბენაძე, ნანა ყაჭიური, მარიამ ქვეხიშვილი, საბა ჩიქობავა, ელენე ლილუაშვილი, ელენე გუბელაძე
5	„VitalCare“	ნინო ჩხუტიშვილი, ლევან ბახტაძე, მარიამ ბერძენიშვილი, ლია თევდორაძე, თამარ ქობულაშვილი

თსა-ს სტუდენტები და
ცნობიერების ამაღლების
კამპანიები

თსა-ს სტუდენტები თავიანთი ინტერესებიდან გამომდინარე ქმნიან სხვადასხვა მიმართულების კლუბებს. მათი ინიციატივითა და აკადემიის პარტნიორებთან თანამშრომლობით, არაერთი ცნობიერების ამაღლების კამპანია ხორციელდება (მაგალითად: ძუძუს კიბოს შესახებ ცნობიერების ამაღლების თვე — „ვარდისფერი ოქტომბერი“, პლანეტარული ჯანმრთელობა, ჯანსაღი ცხოვრება, სწორი კვება, სხვადასხვა დაავადების შესახებ ცნობიერების ამაღლების კამპანიები).

ამასთანავე, თსა-ს სტუდენტები აქტიურად მონაწილეობენ მოხალისეობრივ სოციალურ აქტივობებში. ისინი ყოველკვირეულად სტუმრობენ სოციალურ სანარმო „ბაბალეს“ და დროს ატარებენ დაუნის სინდრომის და ინტელექტუალური შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებთან, რითაც ხელს უწყობენ მათ საზოგადოებაში ინტეგრაციას.

სტუდენტების ნაწილი ასევე სტუმრობს ძუძუს კიბოს პაციენტების მიერ შექმნილ „ვარდისფერ სივრცეს“, სადაც ეცნობიან იმ ქალების ისტორიებს, რომლებმაც დაამარცხეს კიბო, ან ამჟამად გადიან ამ რთულ გზას. ეს გამოცდილება ხელს უწყობს იმას, რომ პარტნიორები ერთად ფიქრობენ და ერთობლივად გეგმავენ მომავალ ნაბიჯებს.

გარდა ამისა, სტუდენტები რეგულარულად სტუმრობენ მოხუცთა და ბავშვთა სახლებს, სოციალურად დაუცველ და მიუსაფარ ადამიანებს, რომლებსაც ამარაგებენ

საჭირო პროდუქტებით. ამგვარი ჩართულობით, ისინი ცდილობენ იყვნენ ტრანსფორმაციული სოციალური აგენტები და პოზიტიური ცვლილებების ინიციატორები საზოგადოებაში.

„სოფლის ექიმის ექვსი დღე“

ერთ-ერთი ყველაზე მასშტაბური და ტრანსდისციპლინური ხასიათის ფოტოპროექტია „სოფლის ექიმის ექვსი დღე“, რომელიც ხელს უწყობს მაღალმთიან რეგიონებში მცხოვრები ექიმების ცნობადობის ამაღლებას და სტუდენტებში სამედიცინო პროფესიონალიზმის განვითარებას. პროექტი მიზნად ისახავს საზოგადოებისთვის სოფლის ექიმის როლისა და მნიშვნელობის წარმოჩენას, ასევე — ახალგაზრდა ექიმებში მოტივაციის გაზრდას, რათა ისინი სწორედ ასეთ რეგიონებში დასაქმდნენ.

ფოტოპროექტმა გააერთიანა ოთხი სეზონი, საქართველოს სამი რეგიონი და 17 სტუდენტი. პირველი სეზონი მაღალმთიანი აჭარის სოფლებში — სხალთაში, ღორჯომში და დაბა ხულოში — განხორციელდა. მეორე სეზონს გურია მასპინძლობდა. ექვსმა სტუდენტმა მოინახულა ჩოხატაურის, ქვაბლას, ზემო სურების, საჭამიასერისა და ვანზომღეთის სოფლის ექიმები და მათი ყოველდღიურობა ფოტოების და ჩანაწერების საშუალებით საზოგადოებას გააცნო.

მესამე, დასკვნითი ეტაპი მოიცავდა ლეჩხუმსა და სვანეთს. სტუდენტებმა იმოგზაურეს სოფლებში: ღვირიში, ცხუმარი, ჭუბერი, მესტია, უსახელო და ბეჩო. მათ, ადგილობრივი სოფლის ექიმების ყოველდღიური ცხოვრება ფირზე აღბეჭდეს და ფურცლებზეც გადმოიტანეს. მათ მონათხრობ ამბებს მკითხველი სწორედ ამ ჟურნალის მეშვეობით გაეცნობა.

მიუხედავად იმისა, რომ პროექტი დასრულდა, თანამშრომლობა სოფლის ექიმებთან გრძელდება. მათ გამოკითხვაში გამოთქვეს სურვილი ინგლისური ენის შესწავლის შესახებ, რის საფუძველზეც თსა-მ მათთვის ონლაინ გაკვეთილები უზრუნველყო. გარდა ამისა, თსა-ს აკადემიური პერსონალის, სტუდენტებისა და სოფლის ექიმების ჩართულობით ხულოში ჩატარდა კანის კიბოს სკრინინგ კამპანია.

მომავალი გეგმები მოიცავს ყველაზე მოწყვლადი რეგიონების ექიმებთან თანამშრომლობის გაგრძელებას. კერძოდ, სტუდენტების გაგზავნას პრაქტიკული სამედიცინო გამოცდილების მისაღებად რამდენიმე კვირის განმავლობაში. ეს ინიციატივა თავის მხრივ, გააძლიერებს როგორც ადგილობრივ თემთან კავშირს, ასევე ხელს შეუწყობს მედიცინის სტუდენტების პროფესიული განვითარების პროცესსა და ბიოფსიქოსოციალური კონტექსტის გააზრებას.

ხელოვნების ენა ამბის თხრობის ძლიერი საშუალებაა და უჩვეულო პლატფორმას წარმოადგენს დადებითი ცვლილებების დასაწყებად. ვიზუალური გამოხატვები ქმნიან ახალ პერსპექტივას, ავლენენ ინტენსიურ ემოციურ კავშირს.

პროექტი „სოფლის ექიმის ექვსი დღე“, თავისი ტრანსდისციპლინური ხასიათითა და საზოგადოებაზე ორიენტირებული მიზნებით, სრულად შეესაბამება თსა-ს მისიას და წარმოადგენს ინსტიტუციური სოციალური პასუხისმგებლობის წარმატებულ მაგალითს.

მესტია

დიანა მამულაძე

სოფლის ექიმი - სიცოცხლის პუქურა

ბეტონის უზარმაზარი ნაგებობების ნაცვლად, თვალის არეალში ცამდე აწვდენილი მთები ჩნდება, რომელიც გარწმუნებს, რომ ხარ სულიერი, გაშორებს ყველანაირ ფიქრს და მაგიური ბუნებით ტკობას იწყებს. გიჭირს დაჯერება, რაოდენ იდეალურ სინთესს ქმნის ფირუზისფერი ცა, რომელიც სვანეთს თავზე ამაყად გადაჰკვრია. ღამით კი, იღუმალებით მოსილ კოშკებსა და მკაცრ, გოროზ მთებს ნისლი მანტიასავით ეკვრის.

ამ კადრში ყველაზე გამორჩეულნი სვანეთის შვილები არიან. ადამიანები, რომლებიც ღირსეულად ატარებენ მთებისგან ბოძებულ სახელსა და სვანურ სისხლს. მათ მზერაში ნათლად იკითხება კულტურა, ტრადიციები

და მაგიური ბუნების ძალა. მათი ერთობა კი, გიდასტურებს, რომ ჯადოსნურ მხარეში იმყოფები.

მესტია სვანეთის ერთ-ერთი გამორჩეულად ლამაზი და სუნთქვისშემკვრელი მხარეა, როგორც ბუნებით, ისე კულტურითა და ადამიანების ურთიერთდამოკიდებულებით.

მესტია, რომელიც კავკასიონის ფრთების ქვეშაა გაშენებული, სვანეთის ნამდვილ გულად შეგვიძლია მივიჩნიოთ. აქ შეხვდებით ძირძველი ადგილობრივების, ახალი მოსახლეებისა და სტუმრების შეხმატკბილებული თანაცხოვრების უნიკალურ მაგალითს.

მუნიციპალიტეტის ცენტრიდან ფეხით ხუთი წუთის სა-

“

მესტია სვანეთის ერთ-ერთი გამორჩეულად ლამაზი და სუნთქვისშემკვრელი მხარეა, როგორც ბუნებით, ისე კულტურითა და ადამიანების ურთიერთდამოკიდებულებით

ვალ გზაზე, ხიდს მიღმა, სხვა შენობებისგან განცალკევებულად მდგომი პატარა მულტიპროფილური კლინიკაა. მიუხედავად განყოფილებების არასრული შემადგენლობისა, აქ ყოველდღიურად დაუღალავად იყენებენ ყველა არსებულ რესურსს და იღებენ უამრავ პაციენტს.

მიმღებში შესვლისთანავე, დაინახავთ მოღიმარ პერსონალს, რომლებიც არც ერთ კითხვაზე პასუხს არ დაგზარდებიან და გაგრძნობინებენ, რომ იმყოფებით ადგილას, სადაც თქვენი ჯანმრთელობა მნიშვნელოვანია. ამ კლინიკის ექიმებისა და ექთნების გუნდი ფრაზას „მედ-პერსონალი გმირია“ ახალ მნიშვნელობას სძენს. ცხადია, არც ამ ამბის მთავარი პერსონაჟია გამონაკლისი.

შორენა რატიანი ყველაზე დაუღალავი ადამიანია, ვისაც ამ მოგზაურობის განმავლობაში შევხვდი. საკმარისია მასთან ერთად ერთი საათი გაატაროთ და მიხვდებით, რომ მისი შრომისუნარიანობა, ენერგია და სურვილი პაციენტებს მცირედით მაინც დაეხმაროს, უშრეტია.

შორენა ექიმს ეს თვისებები, როგორც თანამშრომელსა და პიროვნებას, კლინიკის ერთ-ერთ მთავარ საყრდენად აქცევს. განათლება, როგორც ამ თაობის უამრავმა წარმომადგენელმა, შორენა ექიმმაც რუსეთში მიიღო, თუმცა საქმიანობის დასაწყებად საქართველოში დაბრუნება გადაწყვიტა. მისი სამუშაო გამოცდილება საკმაოდ მრავალფეროვანია და მოიცავს საქართველოს სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებას, მათ შორის გაგუას კლინიკას თბილისში და წალკის საავადმყოფოს ქვემო ქართლში, სადაც ის ასევე სოფლის ექიმის როლში ეხმარებოდა მოსახლეობას.

კითხვაზე, რატომ აირჩია სვანეთი უამრავი პოტენციური სამუშაო ადგილიდან, შორენა გვპასუხობს, რომ მხოლოდ აქ შეუძლია სუნთქვა. შესაბამისად, უკვე ექვსი წელია, რაც ამაყად და ერთგულად ემსახურება ადგილობრივ მკვიდრებს თავის მეგობარ ქეთო ექიმთან ერთად, რომელთან ურთიერთობის პერიოდში ჯერ კიდევ პირველი კლასიდან შეიძლება ავთვალოთ.

აქ დაბადებულსა და გაზრდილს ყველაზე მეტად

სურს, რომ რეგიონი განვითარდეს და მოსახლეობამ დამსახურებული, ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურება მიიღოს. ამის მიღწევის მთავარ გზად კი, ადგილობრივი ახალგაზრდების მედიცინით დაინტერესება მიაჩნია. ამიტომ, ყოველთვის ურჩევს თემის მოზარდ წარმომადგენლებს, რომ სამედიცინო განათლება მიიღონ, რათა ემსახურონ სვანეთს ისე, როგორც თავად აირჩია ამის გაკეთება.

“

აქ დაბადებულსა და გაზრდილს ყველაზე მეტად სურს, რომ რეგიონი განვითარდეს და მოსახლეობამ დამსახურებული, ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურება მიიღოს

როგორც ყველა ექიმი ამ კლინიკაში, ისიც რამდენიმე პროფილის მედიკოსის როლს ასრულებს. შორენა ლიცენზირებული მეან-გინეკოლოგი, ოჯახის ექიმი და მესტიის სასწრაფო - გადაუდებელი დახმარების გუნდის წევრია.

მას საოცარი, უნიკალური თვისება აქვს, რომ ყველაფერი აკეთოს თავისი პაციენტების კეთილდღეობისთვის. მისი საქმიანობა სამი სხვადასხვა პროფილის ექიმად მუშაობით არ შემოიფარგლება. ის ხშირად რამდენიმე დღე გადაბმულად მორიგეობს კლინიკის საჭიროებისამებრ ისე, რომ საავადმყოფოს არ ტოვებს.

გარდა ამისა, დღემდე არც ერთი წამით არ უჭირს გულთან ახლოს მიიტანოს თითოეული პაციენტის სატკივარი და ყურადღებით მოეპყროს ყველა დეტალს, რათა მათთვის უსაფრთხოებისა და სანდოობის განცდა შექმნას.

ექიმობა არც ერთ მოცემულობაშია მარტივი, თუმცა, საქმის პროცესს შესაბამისი აპარატურა და გარემო ბევრად ამარტივებს. სამწუხაროდ, შორენა ექიმს არც ამის ფუფუნება აქვს. მესტიის კლინიკაში მხოლოდ ერთი საოპერაციოა, რაც ნიშნავს, რომ ყველა ტიპის ოპერაცია აქ უნდა ჩატარდეს და თუ ერთდროულად რამდენიმე პროცედურის ჩატარება გახდება საჭირო, ეს ფიზიკურად ვერ მოხერხდება. ინტენსიური თერაპიის განყოფილებაც, სადაც მძიმე და ქრონიკული პაციენტების მართვა მიმდინარეობს, მხოლოდ ერთი პალატიტ შემოიფარგლება.

საავადმყოფოში არ არის დოპლერი, რომელიც ბევრი სხვადასხვა დაავადების დიაგნოსტიკაში მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია და მისი არ ქონა საქმეს ბევრად ართულებს. ტრავმატოლოგები ზამთრობით ჩამოდიან საავადმყოფოში, ხოლო წლის სხვა მონაკვეთში მათ აქ თითქმის ვერ შეხვდებით. სამაგიეროდ, კლინიკას ჰყავს შორენა ექიმი, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში პაციენტებთან ცხენით მიდის და იღებს მშობიარე ქალებს ისე, რომ ზურგს ახალშობილთა რეანიმაციის

განყოფილება ვერ უმაგრებს, რადგან კლინიკაში ეს განყოფილება არ არსებობს. ის წარმატებით უმკლავდება პაციენტების ახლობლების რთულ, ემოციურ ფონსა და ნერვიულობის ეპიზოდებს, ხშირად არწმუნებს მათ, რომ მიიღონ სწორი გადაწყვეტილებები პაციენტის საუკეთესო ინტერესის დასაცავად.

მესტიის საავადმყოფოში სისხლის ბანკი, რომელიც საკმაოდ ხშირადაა საჭირო, სრული არსენალით არ მოიპოვება და მხოლოდ რამდენიმე ჯგუფის სისხლს მოიცავს. ეს ფაქტი სისხლის დროულად გადასხმას პრობლემურს ხდის სამედიცინო პერსონალისთვის, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, როცა დრო კრიტიკულია. ასეთ შემთხვევებში განსაცვიფრებელია სვანი ექიმების თავდადება, რადგან საჭიროებისას ისინი საკუთარ სისხლს იღებენ პაციენტებისთვის. კოლეგების მსგავსად, შორენა ექიმსა და მის ექთნებს არაერთხელ გადაუსხამთ სისხლი დაჭრილი და დაშავებული პაციენტებისთვის, რაც მათ აქცევს ადამიანებად, რომლებიც ამ სიტყვების პირდაპირი მნიშვნელობით, საკუთარი სისხლის ფასად უნარჩუნებენ პაციენტებს სიცოცხლეს.

შორენას პროფესიული საქმიანობა გრძელდება პერსონალურ სივრცეშიც, რადგან სახლში კიდევ ერთი პაციენტი ელოდება, ამ შემთხვევაში - ოჯახის წევრი. ამის მიღმაც, შორენა ყველა ადამიანისთვის უწყვეტად გასცემს ექიმისთვის სახასიათო ზრუნვას, სიტბოსა და სიყვარულს, რაც არასოდეს ენანება. როგორც თავად ამ-

ბობს, საავადმყოფოში ყოფნის გარდა, სხვა საქმეს ვერ ასწრებს, თუმცა ქეთო ექიმთან ერთად ხუმრობს იმ ფაქტზე, რომ ხანდახან მსხვილფეხა საქონელთან ასწრებს სადგომში შესვლას. ალბათ, უკვე თქვენც მიხვდებოდით, რომ შორენა ექიმისთვის მედიცინა არამხოლოდ პროფესია, არამედ ცხოვრების სტილია, რომელიც იდეალურად შეეფერება მის დაუღალავ და შეუპოვარ ხასიათს. ამ თვისებების პარალელურად, მას აქვს საოცარი უნარი მართოს ადამიანთა ემოციები და საჭიროების შემთხვევაში, მისცეს მათ საყოფაცხოვრებო რჩევა, რომელიც მათთვის ისეთივე მნიშვნელოვანია, როგორც უდაბნოში მყოფთათვის წყალი.

შორენა ექიმთან მუშაობის გამოცდილებამ დამიტოვა ემოციები, რომლებიც ნამდვილად არასდროს დატოვებს ჩემს გულს და გონებას. სირთულეების მიუხედავად, მის სახეზე შენარჩუნებული ღიმილი და გამორჩეულად თბილი დამოკიდებულება კოლეგების მიმართ, უსათუოდ ის მტკიცე და უწყვეტი ჯაჭვია, რომელიც დამერწმუნეთ, თქვენს მეხსიერებაშიც სამუდამოდ აღიბეჭდებოდა.

მასთან მუშაობის გამოცდილებამ დამანახა, თუ როგორი უნდა იყოს თავის საქმეზე შეყვარებული ექიმი და მასწავლა, რომ პროფესია რჩება პროფესიად მაშინაც, როცა ირგვლივ ამისთვის საუკეთესო პირობები არ გვაქვს. ჩვენ, როგორც ჯანდაცვის სფეროში მომუშავე ადამიანებმა, ყველაფერი უნდა ვიღონოთ პაციენტების კეთილდღეობისთვის ზუსტად ისე, როგორც ამას შორენა ექიმი და მისი გუნდი აკეთებს.

ჭუბური

დიანა მამულაძე

მედიცინა ჩახერბილ გზებზე

“

...რამდენიმე ასეული მეტრის
გავლა და ათამდე ქვით
ნაგები სახლის გვერდის ავლა
დაგჭირდებათ, რათა ჭუბერის
ცენტრს მიაღწიოთ

თუ სრულიად შემთხვევით, ჭებერში გამგზავრებას გადაწყვეტთ, გპირდებით, რომ ეს იქნება ერთ-ერთი ყველაზე მომნუსხველი და დაუვინყარი მარშრუტი, რომელიც ამ მხარეში შეგიძლიათ გაიაროთ. ჩვენი თავგადასავალი ჭებერისკენ მესტიის გულიდან დაიწყო. ცას აწვდენილი კოშკები მალევე ჩაანაცვლა სრული სიმწვანით დაბურულმა გზამ. უთვალავი რაოდენობის გვირაბი და გვირაბებს შორის მედიდურად გაშლილი, გამწვანებული მთები ულამაზეს სინთებს ქმნის. თავად გვირაბთა მონაცვლეობა კი გაფიქრებინებს, რომ მაგიურ პორტალში გადიხარ და მალე, სხვა სამყაროში გადაინაცვლებ. მანძილის დაფარვას რამდენიმე საათი სჭირდება, თუმცა ირგვლივ არსებული გარემო იმდენად გიტაცებს დაკვირვებისა და სამუდამოდ დამახსოვრების სურვილით, რომ რთულია, დრო შეუმჩნევლად არ გაგეჰაროს. ეს სოფელი, რომელიც მდინარე ნენსკრას ხეობაში მდებარეობს ისე ჩანს, თითქოს თითოეული წერტილი საუკეთესო მხატვართა ხელითაა მოხატული და საუკუნოდ შემონახული.

როგორც კი ჭებერში შეხვალთ, რამდენიმე ასეული მეტრის გავლა და ათამდე ქვით ნაგები სახლის გვერდის ავლა დაგჭირდებათ, რათა ჭებერის ცენტრს მიაღწიოთ. იქ, სურსათის მაღაზიის გვერდით, ორსართულიანი თეთრი შენობა დგას, რომელიც გზის ერთ მხარეს მდებარეობს და მოპირდაპირედ მდინარეს გაჰყურებს. ირგვლივ უანგშეპარული ჭიშკარი და ულამაზესი ეზო აკრავს, სადაც ალბათ უკვე რამდენიმე ათეული წლის წინ გამოშვებული, არამომუშავე მდგომარეობაში მყოფი სასწრაფო დახმარების მანქანა დგას. ეს შენობა ამბულატორიაა, სადაც ტასო დევდარიანი, ამ გამორჩეული

სოფლის კიდევ უფრო გამორჩეული ექიმი მუშაობს. შენობა მოიცავს მსუბუქი დაშავებების სამართავ პუნქტს, სტომატოლოგიის მიმღებ კაბინეტს და ამბულატორიის ძირითად ნაწილს, სადაც ტასო თავის პაციენტებს იღებს. პაციენტები ტასოსთან მხოლოდ ჭებერიდან კი არა, მიმდებარე სოფლებიდანაც მოდიან. ამის გამო მეორე სართულზე ექიმისთვის განკუთვნილ ოთახსაც ნახავთ, სადაც დარჩენა შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ პაციენტების სიმრავლის გამო ტასო გვიანობამდე რჩება და დღის ბოლოს მესტიაში დაბრუნებას ვერ ასწრებს.

ტასო ექიმი ქალაქ ჩიტას სამედიცინო აკადემიაში სწავლობდა, შემდეგ კი საქართველოში დაუბრუნდა და სწავლა თბილისში გააგრძელა. სვანეთში მისი პროფესიული საქმიანობა ოთხ სხვადასხვა ადგილას შედიან-

“

ამბულატორიას ხშირად ბავშვები სტუმრობენ, რაც ნოსტალგიურ შეგრძნებას იწვევს ყოფილ პედიატრში, რომელიც ამჟამად სხვა სპეციალობით მუშაობს

რად და ნეონატოლოგად მუშაობას მოიცავდა, შემდეგ კი სასწრაფო დახმარების ბრიგადაში გადაინაცვლა, რაც უკვე თითქმის 20 წელია გრძელდება.

დღემდე, ტასო ექიმი ყველაზე რთულ შემთხვევებად ჩვილ პაციენტებს იხსენებს, რადგან თავის პედიატრიულ მოღვაწეობაში დღენაკლულ ბავშვთა მიღებისთვის საჭირო რესურსები არც კლინიკაში და არც ამბულატორიაში ჰქონია.

დღეს ტასო ჭებერის მაცხოვრებლებსაც უწევს სამედიცინო კონსულტაციებს. წარმოშობით სვანს, თუმცა ქუთაისში დაბადებულსა და გაზრდილს, სვანეთში საქმიანობა უნივერსიტეტის დასრულების შემდგომ ბიძასთან ერთად მუშაობის სურვილმა დააწყებინა. იმ დღიდან დღემდე, კოლექტივითა და აქაურობის სილამაზით მოხიბლული ტასო დაუღალავად ემსახურება სვანეთის მკვიდრებს და ამბობს, რომ ეს გადანყვეტილება არც ერთხელ უნანია.

მაღალმთიან რეგიონებში მუშაობის ერთ-ერთი მთავარი სირთულე წყლისა და დენის გაყვანილობების გაუმართაობაა, თუმცა, არც პერიოდულად ჩახერგილი გზები წარმოადგენს ნაკლებ პრობლემას. ტასო ექიმს ხშირად მოსწევია ჭებერში მიმავალი გზიდან უკან გაბრუნება. ყოფილა ისეთი შემთხვევებიც, როცა უკუნეთ ღამეში დაბრუნებულა ჭებერიდან მესტიაში. ტასოსთვის კარგი ექიმობა გამოსავლის პოვნას ნიშნავს. მაშინაც კი, როდესაც პაციენტები ამბულატორიაში წყლის ან შუქის გარეშე რჩებიან. მაღლიერ ადამიანთა რიცხვი ნათლად ადასტურებს, რომ ქალბატონი ტასო ამ სირთულეების მიუხედავად, პაციენტებზე ზრუნვას შესანიშნავად ახერხებს.

ზემოთ აღწერილი საგზაო ვითარებისა და ტასო ექიმის დატვირთული გრაფიკის გათვალისწინებით, ალბათ არ გაგიკვირდებათ თუ გეტყვით, რომ ჭებერში ჩასვლას კვირაში მხოლოდ ერთი ან ორი დღის განმავლობაში ახერხებს. შესაბამისად, მისი არ ყოფნის ყოველკვირეული ციკლის პერიოდებში პაციენტებზე ინფორმაციას გუნდის დანარჩენი წევრები, განსაკუთრებით კი მისი ექ-

თან, ამა ჯაჯვანი აწვდის. ამა ამ ამბულატორიაში უკვე ათი წელია მუშაობს და ტასოს პაციენტებთან კომუნიკაციის მთავარ რგოლს წარმოადგენს. როდესაც ტასო ჭუბერში ჩადის, ამა ყველა პაციენტს ურეკავს და აწვდის ინფორმაციას, რომ ექიმთან უკვე პირადადაც შეუძლიათ შეხვედრა. ხოლო, როცა ამის საშუალება არ არის, დისტანციურად უგზავნის პაციენტების ინფორმაციას სიმპტომებზე, ანალიზების შედეგებზე და ყველა სხვა მნიშვნელოვან დეტალზე, რაც ექიმს პაციენტის შესახებ დასჭირდება. ამგვარად, ამას წყალობით, ჩვენი იქ ვიზიტისას ტასოს ჩასვლიდან რამდენიმე წუთში მოსასვენებელ ოთახში უკვე პაციენტების რიგი იდგა. ცალკე აღნიშნას იმსახურებს როგორ ხვდებიან ეს ადამიანები ექიმის მოსვლას. მათთვის ეს ერთგვარი დღესასწაულია, რადგან მაქსიმალურად ცდილობენ პაციენციცემითა და მაღლიერების გამომხატველი ჟესტებით შეხვდნენ ტასოს, რომელიც მათზე ზრუნვისთვის დიდ მანძილს გადის.

ამბულატორიას ხშირად ბავშვები სტუმრობენ, რაც ნოსტალგიურ შეგრძნებას იწვევს ყოფილ პედიატრში, რომელიც ამჟამად სხვა სპეციალობით მუშაობს. თუმცა, ეს ნოსტალგია ტასოს სიძლიერედ აქვს გადაქცეული, რადგან ის ექიმების ოჯახიდანაა და კომუნიკაციის უნარები კარგად აქვს გამომუშავებული. ამას ადასტურებს ის ფაქტიც, რომ ტასოსთან ვიზიტის შემდეგ, ყველაზე ჭირვეული პატარებიც კი, ყველაზე დამჯერები ხდებიან. ექიმის გულითად ღიმილს პაციენტებიც ღიმილითა და სითბოთი პასუხობენ. მათ თვალებიდან ნამდვილად ამოიკითხავთ, რომ აქ ყოფნა არ აშინებთ. პირიქით, სანდო ექიმის კაბინეტში ისინი მშვიდადაც კი არიან.

ამბულატორიაში მიღების გარდა, ტასო ამასთან ერთად პაციენტებს ოჯახშიც სტუმრობს.

ჩვენი ვიზიტისას გამორჩეული შეხვედრა შედგა ჭუბერის 103 წლის უხუცეს მკვიდრთან, რომელსაც უამრავი პრობლემა აწუხებდა. მთელი კონსულტაციის განმავლობაში, კომუნიკაცია უმეტესად სვანურად მიმდინარეობდა, რათა ყველაფერი უკეთ აღქმულიყო როგორც პაციენტისთვის, ისე მისი შვილებისთვის. იქ რომ ყოფილიყავით არ გამოგეპარებოდათ ტასო ექიმის ფიქრიანი, ზრუნვის სურვილით სავსე თვალები, რაც დარწმუნებული ვარ პაციენტებისთვის ცალკე შვებაა. არაფერია იმაზე მშვენიერი, როცა იცი, რომ ექიმს შენი მდგომარეობა აღელვებს და ყველაფერს იღონებს დასახმარებლად.

ტასო ექიმს სასწრაფო დახმარების ბრიგადაში თავისი საქმიანობის ყველა პერიოდის თითოეული დეტალი, შესაშური სიზუსტით ახსოვს. მის გონებაში დღემდე ნათლადაა შემორჩენილი პირველი პაციენტის ისტორია და დიაგნოზი. მესტიიდან ჭუბერისკენ მიმავალ გზაზე იხსენებდა ყველა იმ გამოცდილებას, რომელიც კონკრეტული ადგილიდან ჰქონდა მიღებული, იქნებოდა ეს ავტოსაგზაო შემთხვევა თუ ბუნებრივი კატასტროფის შედეგად დაზარალებული პაციენტების შველის ძახილი. მისი თქმით, სასწრაფო დახმარების ბრიგადაში მორიგეობი-

სას დღეში სულ მცირე ოცამდე გამოცდილებას იღებს, რაც საკმაოდ შთამბეჭდავი რიცხვია, იმის გათვალისწინებით, რომ რეგიონში გადაადგილება ხშირად რთულია.

ტასოს თავისი საქმიანობის პერიოდში მრავალი პაციენტი ჰოსპიტალიზაციის აუცილებლობაში დაურწმუნებია და სვანეთის შორეული სოფლებიდან მესტიაში გადაუყვანია, რითაც მათი სიცოცხლე უხსნია. ერთ-ერთი ასეთი გამორჩეული შემთხვევა იყო, როცა პაციენტი თავის სიმპტომებს საკვებით მოწამვლას მიანერდა და საავადმყოფოში გადაყვანაზე უარს ამბობდა. ტასო ექიმმა კი ფილტვების გასინჯვის შემდეგ სხვა დიაგნოზი დაუსვა. წარმატებული ჰოსპიტალიზაციის შედეგად, პაციენტი ფილტვის ორმხრივი თრომბოემბოლიით სიკვდილს გადაურჩა.

ჭუბერში ტასო ექიმი ყველას პაციენციცემას იმსახურებს. მიუხედავად იმისა, რომ ადგილობრივი არ არის და მესტიაში ცხოვრობს, მისი სახე ყველასთვის ცნობილია. მოსახლეობა ნამდვილად აფასებს მის შრომას და იმ ფაქტს, რომ ასეთი დიდი გზის გავლით ზრუნავს მათზე. ეს დაფასება ტასო ექიმისა და მისი გუნდისთვის სამედიცინო პერსონალის სამსახურის ღირსეულად ტარების ყველაზე საამაყო ნაწილია.

ანა გოგოლაძე

ექიმის სიყვარულით განვდილი ხელი მთების შუაგულში

მახსოვს, რომ გამგზავრების წინ ვლელავდი და ეს დელვა სვანეთის მოლოდინსა და ინტერესს უკავშირდებოდა. დანიშნულების ადგილთან მიახლოებისას უფრო მიმძაფრდებოდა იმაზე ფიქრი, თუ რა საოცრებას აღმოვაჩენდი. ლანდშაფტი ელვის სისწრაფით იცვლებოდა. წვეტიან კლდეებს შორის დაკარგული გზა, თითქოს უსასრულობაში გადადიოდა. წვიმის წვეთები ფანჯარას ნაზად ეხებოდა და მთების ტალღები მაცდურად მიპატიუებდნენ. ამალღებული განწყობა მქონდა, ცოტაც და შორეულ სიზმარში გავიღვიძებდი.

ბეჩოში ჩასვლისთავანვე, ტყიდან მომავალი ათა-

სი სურნელით გაჟღენთილი ჰაერი შევიგრძენი. მთების მყუდრო სიმშვიდე, ამ ყველაფრის ერთობას ქმნიდა. თვალის არეალში ერთმანეთს საუკუნეებგამოვლილი, სიმტკიცითა და სიდიადით მდგარი სვანური კოშკები ენაცვლებოდნენ. თითოეული მათგანი უძველეს ამბავს ჰყვებოდნენ გამძლეობაზე, სიამაყესა და ბრძოლაზე, სადაც მარცხი არ არსებობს.

ბეჩო, თითქოს დროის მიღმა დარჩენილი. შფოთვა, რომელიც ქალაქიდან წამოსვლამდე მღელვარებას იწვევდა, სადღაც ჩაიფანტა. ყოველი გადადგმული ნაბიჯი სამყაროსთან მაახლოებდა. რაც უფრო ვუახლოვდებოდი სოფლის ექიმის სახლს, სიხარული გულში უფრო ღრმად იდგამდა ფესვებს.

“

თინა ექიმის ოჯახი
გვმასპინძლობდა და სვანური
სტუმართმოყვარეობა
განსაკუთრებულ ატმოსფეროს
ქმნიდა

თინა ექიმის პროფესიული გზა მისი კუთხიდან, კახეთიდან იწყება და სვანეთის მკაცრ და ულამაზეს ბუნებაში გრძელდება. თინა ძლიერი, გამბედავი ქალია, რომელიც ამაყად უმკლავდება ყველა სირთულეს. მისთვის არ არსებობს დაბრკოლება, რომელსაც ვერ გადალახავს, თუ ეს მისი პაციენტების კეთილდღეობას ეხება. მიუხედავად იმისა, რომ სვანი არ არის, მასში ის თვისებებია, რაც სვანებს ახასიათებთ: მტკიცე ხასიათი და პატიოსნება. იგი გამორჩეულია პროფესიონალიზმით, თანაგრძნობითა და გულწრფელი ზრუნვით. მისი პაციენტები მისგან მხოლოდ მკურნალობას კი არა, სიტბოსა და მხარდაჭერასაც იღებენ.

90-იან წლებში, თინას ხშირად უწევდა რთულ პირობებში მუშაობა, რთული მშობიარობიდან დანაშაულები, ღრმა ჭრილობების გაკვერთით დამთავრებული. ხშირად რესურსებისა და ტკივილგამაყუჩებლის გარეშე. იმ დროს ის ერთადერთი იმედი იყო და ახლაც ასე რჩება, როგორც პროფესიონალი ექიმი, რომელიც პაციენტებზე გულთბილ ზრუნავს.

თინა ექიმის ოჯახი გვმასპინძლობდა და სვანური სტუმართმოყვარეობა განსაკუთრებულ ატმოსფეროს ქმნიდა. ყოველი მათი სიტყვა, მზერა და ქცევა სიყვარულით იყო სავსე. ღამით მყუდრო ოთახში დავისვენე, დილით კი მზის პირველ სხივზე გამედვიძა. ფანჯრიდან დავინახე, როგორ იცვლიდა ბუნება ფერს – მთები ნელ-ნელა განათდა და სოფელმაც გაიღვიძა. ეს ყველაფერი კი იმის მაუწყებელი იყო, რომ თინასთან ერთად პაციენტებს მოვინახულებდი.

პირველი პაციენტი ჟუჟუნა იყო. ექიმის დანახვისას გახარებულმა შეგვიპატიჟა. ცოტა შიმშ მოეცვა, რადგან მისთვის სხვა ექიმს უთქვამს, რომ ნებისმიერ წამს შეიძლება გული გაგიჩერდესო. მას მხოლოდ თინა ეიმედებოდა. ექიმმა პაციენტის გასინჯვა დაიწყო. თავდაპირველად, წნევა და პულსი გაუზომა შემდეგ, დეტალურად გამოიკითხა პაციენტის ზოგადი მდგომარეობა და წამლების მიღების პროცესზე გაამახვილა ყურადღება. თითოეული წამლის მიღების სწორი დრო და დოზირება კიდევ ერთხელ აუხსნა. თინა არა მხოლოდ ფიზიკური, არამედ მენტალური ჯანმრთელობის მდგომარეობასაც აკვირდებოდა და სიტბოთი სავსე ხმით უთხრა: „არ ინერვიულო, მე მოგხედავ“. უკვე წამოსვლას ვაპირებდით, როდესაც ჟუჟუნას ცრემლები მოადგა და ბავშვი-

ვით აქვითინდა. არ ვიცოდი ამ სიტუაციაში რა მომემოქმედებინა, თუმცა თინა ექიმი არ დაიბნა. ახლოს მიინია, გულში ჩაიკრა და დაამშვიდა: „მე შენს გვერდით ვარ, არ ინერვიულო“.

მეორე პაციენტისკენ მიმავალს გზას მზე გვიკვალავდა. პაციენტის ეზოში სვეტებად დაფენილი მზის სხივების ანარეკლი ყვავილებში ბზინავდა. ბავშვები საქანელასთან დარბოდნენ. მათი ჟრიაბის ხმები სასიამოვნოდ ენაცვლებოდა ერთმანეთს. თინა კი უკვე მეორე პაციენტს სინჯავდა.

საოცარი კადრი იყო, საუკუნოვან, ხელით გამოთლილ სკამში ქალბატონი მარინა დინჯად იჯდა, სანამ ექიმი მის პოსტოპერაციულ ჭრილობებს ფრთხილად ამოწმებდა. პაციენტი სიმსივნეს ებრძოდა და თინა ექიმს ენდობოდა. „გამიხარდა ასე მხნედ რომ დამხვდი“ – გასინჯვის შემდეგ უთხრა თინამ. მადლიერების გამოსახატავად მარინას თვალები აუცრემლიანდა, თინამ კი მის გასამხნევებლად თბილი სიტყვების ზღვა დააყენა: „დიდება უფალს, რომ ხალხი გყავს, ვინც გივლის და უყვარხარ. თქვენ ძალიან მაგარი „თემი“ ხართ.“ კადრმა ჩამაფიქრა და ამ დროს ისევ თინას ხმა გავიგონე: „ცხოვრება მოულოდნელობებით არის სავსე, არავინ იცის, რა გველოდება. მთავარია, არასდროს ჩავაქროთ ბრძოლის ჟინი“. ყველაფერს, რასაც ვფიქრობდი, ფაქტებით გამიმყარდა, რომ ექიმი მუდმივად პოულობს პაციენტში არსებულ ძალას.

უშველებელ, ყვავილებით მორთულ გზას დიდ ეზოში მივყავდით. ამ სივრცეში მესამე პაციენტი გველოდებოდა. სანამ ეზოში შევბიჯებდით, დარწმუნებული ვიყავი, რომ ყველაფერი ნანახი მქონდა და ჩემს განცვიფრებას ვერაფერი შეძლებდა. თუმცა, შევცდი. ერთი პაციენტის მოსანახულებლად მისულმა თინა ექიმმა, ოჯახის ყველა ქალი გულდასმით გასინჯა და უკუკავშირად მკურნალობის საუკეთესო რჩევები დაუბრუნა.

მზის სხივები ისევ მიჰყვებოდა დღეს, პაციენტი კი პაციენტს ენაცვლებოდა. ყველა ოჯახში საოცარი მას-პინძლობის ტრადიცია ჰქონდათ. აქ სტუმარი მართლაც ღმერთია. შემდეგ პაციენტთან ვიზიტისას, ერთმა საინტერესო დეტალმა მიიპყრო ჩემი ყურადღება, ეს სვანური ენა იყო. სიყვარული და სიამაყე ერთდროულად აქვთ სვანებს ენის მიმართ, თუმცა თუ ვინმეს მათი საუბარი არ ესმის, არასდროს ლაპარაკობენ. სვანური ენის მიმართ სიყვარული იმდენად გადამდები იყო, რომ გამიჩნდა დიდი სურვილი სვანური მესწავლა. თინა ექიმის შვილის დახმარებით გავიგე რამდენიმე ფრაზა, როგორიცაა „ხოჩა ლადელ“ – „გამარჯობა“, „მაგვეუარდ ხარი“ – „როგორ ხარ“, „ხოჩამდ ხუარი“ – „კარგად ვარ.“ სვანური კულტურის შესწავლის გზაზე მცირე, თუმცა ღირებული ნაბიჯები ჩემთვის მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა, რადგან ეს მჭიდროდ უკავშირდება აქაურ ტრადიციებსა და ადამიანებს.

თინა ექიმის სამუშაო დღე ყოველთვის არ არის ადვილი და განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს. ენერგიითა და რწმენით უმკლავდება ნებისმიერ გამოწვევას და პაციენტებს სთავაზობს საჭირო დახმარებას. მისი პროფესიონალიზმი და საქმისადმი სიყვარული, შესანიშნავად გამოვლინდა პაციენტების მიმართ გულწრფელი დამოკიდებულებით. თინას მაგალითი მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ სტუდენტებისთვის, არამედ ყველასთვის, ვინც წარმატებას და პირად განვითარებას ეძებს. ის გვიჩვენებს, რომ პროფესიონალიზმი და ემპათია ერთმანეთს არ გამიჯნავს. მან ყოველდღიური შრომის შედეგად გამოიმუშავა უნარი, რომ პაციენტების ჯანმრთელობის გაუმჯობესებასთან ერთად, მათი ცხოვრების ყოველი ეტაპის გაუმჯობესებაზეც იზრუნოს. თინა პროფესიონალიზმის, პატიოსნების, გულწრფელობისა და ემპათიის სიმბოლოა.

როცა წამოსვლის დრო მოვიდა, გული თითქოს ორად გამეხსნა. თინასთან და მის ოჯახთან განშორება არ იყო ადვილი. სახლი ნელ-ნელა შორდებოდა თვალს, მაგრამ თინასგან ნასწავლი სიტბო ბოლომდე მომყვებოდა. სვანეთის მთები სურნელთან ერთად ზურგს უკან რჩებოდა, მე კი, თან მომქონდა აქ ნაპოვნი სიმშვიდე, უბრალოება და ადამიანების გულწრფელი სიყვარული. როცა თბილისის მოვუახლოვდი, გავაცნობიერე, რომ ეს ახლის დასაწყისი იყო – განცდებისა და მოგონებების, რომლებიც მუდამ სვანეთისკენ დამაბრუნებს.

ცხუმარი

მარიამ ბეჟაური

ეძიმი ღმერთის ხელებია დედამინაზე

“

25 კილომეტრი გაიარო სახლიდან
იმ უბნამდე, სადაც მუშაობ
ურთულესია. თუ არ გიყვარს შენი
საქმე, ამას ვერ გააკეთებ

კავკასიონის მთებთან ახლოს, ტყის შუაგულში მდებარე ცხუმარის თემს უზარმაზარი, მკაცრი შესახედლობის მწვერვალები ჯარისკაცებივით იცავენ. სვანური ქვით ნაგები კოშკები თვალთა აღქმულ სასწაულთან ერთად, სულიერი სიძლიერისა და მდგრადობის სიმბოლოა. ამ ნაგებობების მიღმა დიდი კულტურული მემკვიდრეობა და ისტორია იმალება.

სოფლამდე მისასვლელი გზა სახიფათოა, თუმცა უძველესი სვანური კოშკებისა და რიყის ქვისგან ნაგები სახლების ნახვა, გზის სიმძაფრეს დაგავიწყებთ. განცდლობაში გეგონებათ, რომ აქ დრო გაჩერდა. მისტიკური ბუნება თავად მოგიყვებათ სოფლის ისტორიასა და მოსახლეობაზე, რომელთა მკაცრი ხასიათი ორგანულად ერწყმის აქაურ ბუნებას. ადგილობრივები, თბილი და სტუმართმოყვარე ხალხია. მრავალი საუკუნის წინ შექმნილ სვანურ ენას, კულტურასა და ტრადიციებს დღემდე უცვლელად ინახავენ.

სოფელი ცხუმარი ზამთარში რთული პირობებითა და მკაცრი კლიმატით გამოირჩევა. ხანდახან, გადასაადგილებლად შესაძლოა საუკუნეების წინ, ხმარებიდან ამოღებული მარხილითაც კი მოგიწიოთ მგზავრობამ. სოფლის ექიმები ცხუმარის თემისთვის იმედი არიან, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათ არა მხოლოდ ფიზიკურ ჯანმრთელობას, არამედ ფსიქოლოგიურ და ემოციურ მხარდაჭერას. ამ რეგიონში, სადაც ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობა ნაწილობრივ შეზღუდულია, სამედიცინო პერსონალის დანიშნულება კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია. ექიმებს არა მხოლოდ ერთი პროფესიის, არა-

მედ რამდენიმე საქმიანობის ერთად შეთავსება უნევთ.

წლებია, სვანეთს, თეთრ ხალათში გამოწყობილი, ერთი მზრუნველი ექიმი ქალი იცავს. სვეტა 19 წელია გმირულად ემსახურება ცხუმარის ექვს სოფელს და 360 ოჯახს. თავისი დღის უდიდეს ნაწილს ამბულატორიაში ატარებს.

პაციენტებზე ფიქრით გართული ექიმი ამბულატორიაში გავიცანი. პირველივე წუთებიდან სვეტა ექიმი თავის პროფესიულ გამოცდილებებს მიზიარებდა. მასთან ერთად ვესტუმრე ცხუმის თემს, სადაც ძირითად მოსახლეობას მოხუცები წარმოადგენდნენ. რეალურად, მხოლოდ ასაკით იყვნენ ხანდაზმულები, მათ გულში სიცოცხლისა და სილალის ცეცხლი კვლავ უშრეტად ენთო. თითოეულ ოჯახში დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით გვიღებდნენ. მასპინძლები კართან გვეგებებოდნენ, გაბრწყინებული თვალებით და ტრადიციული კერძებით გვიმასპინძლებოდნენ. წამოსვლისას კი, სევდიანი მზერით გვემშვიდობებოდნენ – „არ წახვიდეთ ბებო, ცოტა კიდევ დარჩით“.

მარტო მცხოვრები მოხუცებისათვის, ექიმის ვიზიტი ბედნიერების და სიხარულის მომგვრელი იყო. ერთად გატარებული რამდენიმე დღის განმავლობაში მივხვდი, რომ ექიმის ცხოვრებაში იყო ბევრი გათენებული ღამე და ბევრი ვერ ამოთქმული ტკივილი, ბევრი წამალი და ბევრი უნამლობა. სწორედ თეთრ ხალათში გამოწყობილი ქალი აღმოჩნდა მოსახლეობის სევდის, ზოგჯერ კი, მარტოობისა და უიმედობის შემამსუბუქებელი. ქალი, რომელიც არა მხოლოდ დიდსულოვნებით, არამედ პროფესიონალიზმით გამოირჩევა.

“

ადამიანები, რომელთაც საკუთარი თავის სხვების კეთილდღეობისთვის მიძღვნა შეუძლიათ, მხოლოდ ზღაპრებში არ არსებობენ, ისინი ჩვენს შორის არიან

მზრუნველი ექიმი, წელამდე თოვლსა და სუსხში, რამდენიმე კილომეტრიან გზას მარტო გადის: „25 კილომეტრი გაიარო სახლიდან იმ უბამდე, სადაც მუშაობ ურთულესია. თუ არ გიყვარს შენი საქმე, ამას ვერ გააძველებ“. სვეტა ექიმი პაციენტების ზარს მაშინაც პასუხობს, როცა აღმოსავლეთით მზე სულ ახალი ამოწვერილია.

უცხო თვალს შეუმჩნეველი არ დარჩება ექიმისა და ცხუმის მაცხოვრებლების სიტბოთი სავსე კომუნიკაცია. ამას ყველა პაციენტთან ვიზიტისას შეამჩნევთ და გაგიჩნდებათ განცდა, რომ ექიმი მათ როგორც ოჯახის წევრებს ისე ეურთიერთება. ეს დასტურია იმისა, თუ როგორ გულწრფელად უყვარს სვეტა ექიმს თავისი ხალხი. „ცხუმარი არის ჩემი ოჯახი, ეს არის ჩემი სამოქმედო არეალი. ხალხიც იმის გამო გიყვარებს თუ გულთან მიგაქვს მათი ამბავი. შენი თვალები არავის აკვირვებს“.

სოფლის სადარაჯოზე მყოფმა ექიმმა, ყველა პაციენტის საჭიროება და გამონკვევა იცის. მისთვის მოტივაციაა მაღლიერების გრძნობით აღვსილი მზერა, მოლოდინი, რომ მათი მკურნალი ისევ დაბრუნდება, ისევ შეაღებს კარს და საიმედო სიტყვით, წამლის მიღებამდე მოარჩენს ავადმყოფს.

ცხუმის მოსახლეობის თქმით, სვეტას ხშირად ნახავთ თეთრი ხალათით, ხელში ფონენდოსკოპით, წამლითა და სურსათით მიმავალს. სვეტასთვის ექიმის როლი მხოლოდ სამედიცინო მოვალეობებით არ შემოიფარგლება. პროფესიული მოვალეობის დასრულების შემდეგ, კომუნიკაცია ადამიანური ურთიერთობების ნაწილზე მისამართდება.

შესაძლოა, ბევრ ჩვენგანს გაგიჩნდეს კითხვა - უღირს თუ არა სვეტა ექიმს აქ, ამ რთულ, გამონკვევებით სავსე პირობებში მუშაობა? თუმცა, პროფესიისადმი სიყვარული და ადამიანებისადმი პასუხისმგებლობის გრძნობა, საქმისადმი ერთგულ ექიმს დანებების საშუალებას არ აძლევს. შეუპოვარი ქალისთვის მთავარი ხალხის კეთილდღეობაა.

ვფიქრობ, ექიმების მთავარი როლი ადამიანის ცხოვრებაში არ შემოიფარგლება მხოლოდ სამედიცინო მკურნალობით. სვეტა ექიმის შრომამ დამარწმუნა, რომ ადამიანები, რომელთაც საკუთარი თავის სხვების კეთილდღეობისთვის მიძღვნა შეუძლიათ, მხოლოდ ზღაპრებში არ არსებობენ, ისინი ჩვენს შორის არიან.

უსახელო

სოსო ობოლაშვილი

უსახელოს სირუბეში იბედის ხმა

უსახელო - ლეჩხუმის პატარა, მყუდრო სოფელი უღრან ტყეში, სადაც განცდადობაში დრო გაჩერდა. აქ ცხოვრება თითქოს სხვა დროისა და სამყაროს ნაწილია – სამყაროსი, სადაც ხმაური და სისწრაფე არ არსებობს. საოცარია სოფლის ტრადიციული ლეჩხუმური არქიტექტურა: სახლები, ხელით გამოყვანილი ნატიფი ორნამენტებით, რომელთა უმრავლესობა დაცარიელებულია, თუმცა მათი სილამაზე მაინც შთამბეჭდავი სანახავია.

უსახელო ახალგაზრდებს დიდი ხნის წინ დაუტოვებიათ. სოფელი დღეს 140 კომლს ითვლის და უმეტესობა, ასაკოვანია. მიუხედავად დიდი მიგრაციისა, ვინც დარჩა საუკეთესოდ ინარჩუნებს ტრადიციებს, განსაკუთრებით მევენახეობას, რაც სოფლის კულტურისა და იდენტობის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. თითქმის ყველა ეზოში ნახავთ დიდრონი მტევნებით დახუნძლულ ცოლიკოურს

“

უსახელო დიდი სოფელია, სადაც
პაციენტებამდე მისვლა გარკვეულ
გამონკვევას წარმოადგენს

და მასპინძელი აუცილებლად შეგიპატიჟებთ საკუთარი ხელით დაყენებული ღვინის გასასინჯად. ეს არა მხოლოდ სოფლის ტრადიციის ნაწილია, არამედ სტუმრების განსაკუთრებულად დახვედრის სიმბოლოც. ეს ერთობა კი, მათ ცხოვრებისეულ წესსა და კულტურას განაპირობებს.

სოფლის ცენტრიდან ოდნავ მოშორებით, ერთსართულიანი, არასრული საშუალო სკოლაა, რომელშიც მხოლოდ ოთხი მოსწავლე დადის. სკოლის სივრცეშივე თვალში მოგხვდებათ შენობა, რომელიც რთულია გაარჩიო სახლის არქიტექტურული სტილისგან. ამ შენობაში ორი ოთახი სოფლის გამგებელს ეკუთვნის, დანარჩენი ორი კი, ახალგაზრდობის სამედიცინო ამბულატორიას, რომელსაც ნელი ექთანი და თინიკო ექიმი იზიარებენ.

თინათინ ბედიანაშვილი, სოფლის მკვიდრთათვის თინიკო ექიმი, პაციენტებთან ყოველთვის ღიმილიანი, გულწრფელი დამოკიდებულებითა და ყურადღებით გამოირჩევა. თინიკო ექიმი თბილისში დაიბადა და გაიზარდა. განათლება სამედიცინო ინსტიტუტში მიიღო და თავისი მომავალი მეუღლე, წარმოშობით ლეჩხუმელი, სტუდენტობის პერიოდში გაიცნო. მათ საერთო სურვილი და მიზანი ჰქონდათ: ეზრუნათ სოფლის ბინადრების ჯანმრთელობაზე. ამიტომ, დაახლოებით, 7-8 წლის წინ უსახელოში მამა-პაპისეულ სახლ-კარს დაუბრუნდნენ.

თინათინი თავისი პროფესიული მოვალეობის გარდა, სოფლის მცხოვრებლების რუტინაშიც ჩართულია. სოფელში სიარულისას ხშირად აჩერებენ და რჩევას ეკითხებიან – იქნება ეს ჯანმრთელობის საკითხებზე, თუ

სხვა თემებზე. მისი უბრალო, მაგრამ დამამშვიდებელი პასუხები ყველასთვის ნუგეშისმომგვრელია. ადგილობრივები მასზე დიდი პატივისცემით საუბრობენ და ხაზს უსვამენ მათი მისამართით, ექიმის განსაკუთრებულ ყურადღებას.

უსახელო დიდი სოფელია, სადაც პაციენტებამდე მისვლა გარკვეულ გამოწვევას წარმოადგენს. საქმეს ცუდი გზაც ართულებს. ზოგჯერ, თუ პაციენტი მოშორებით ცხოვრობს, თინიკო ექიმი მანქანით ქმარს, კოლეგას, ექიმ ვილიამს მიჰყავს. ისიც აქტიურად მონაწილეობს პაციენტების მოვლასა და მკურნალობაში, რაც მნიშვნელოვანია ადგილობრივებისთვის დროული მომსახურების გასაწევად.

თინიკო ექიმთან ერთად, პირველი პაციენტები, ვინც მოვიწახულებთ 90 წლის ცოლ-ქმარი იყო. ვანდა ბებიას და მის მეუღლეს, რომელიც ეტლს იყო მიჯაჭვული, ერთადერთი შვილი წლების წინ დაუკარგავთ. ცხოვრებისეული სირთულეების პირისპირ მართო დარჩენილებს, ახლა იმედოდ თინიკო ექიმი ჰყავდათ. ადვილი ამოსაკითხი იყო, რამხელა სიყვარულით ეწეოდა თინიკო ექიმი პროფესიულ საქმიანობას. გულდასმით ამოწმებდა მათ და სიტყვა-სიტყვით უმარტავდა დანიშნული წამლების მოქმედებას. მისი გულთბილი საუბარი ანუგეშებდა პაციენტებს და უჩენდა იმედს, რომ ისინი ამ გამოწვევების წინაშე მარტონი არ იყვნენ. თვალცრემლიანი ბებია ექიმს და მის ქმარს ლოცავდა და ცამდე ემაღლიერებოდა: „ამგენის იმედით ვართ ჩვენ. აგენი ექიმებიც, რომ არ იყონ დედი, ისეთი ენა აქვთ ორივე ცოლ-ქმარს, იმით მოგარჩენენ. კორონა მაგენმა გადაგვატანინა. შუალამე-

ზე მოდიოდა ჩვენთან და თავზე გვადგა“.

პაციენტს პაციენტი ცვლიდა. მათ შორის არსებულ დიდ მანძილს კი, ცნობისმოყვარეობა ამოკლებდა. ინტერესი დიდი იყო იმისა, თუ ვინ იქნებოდა შემდეგი პაციენტი, რა კლინიკური მდგომარეობა დაგვხვდებოდა, ან რა ურთიერთობა იქნებოდა ექიმსა და პაციენტს შორის ჩამოყალიბებული.

თინიკო ექიმთან მუშაობისას ჩემი ექვს დღიანი დაკვირვება ნათელს ხდიდა თუ რამდენად დიდი მნიშვნელობა აქვს პროფესიულ მიდგომას პაციენტის ფიზიკურ და ემოციურ მდგომარეობასთან. თინიკოსთვის არც ერთი პაციენტი არ იყო უბრალო შემთხვევა. ის მათთან ინდივიდუალურად, სრული პასუხისმგებლობითა და ყურადღებით ურთიერთობდა. მასზე დაკვირვებისას გავანალიზე, რომ ვარგი ექიმობა მხოლოდ ცოდნასა და ტექნიკურ უნარებში კი არ გამოიხატება. პირველ რიგში, ეს გულისხმობს პაციენტის გაძლიერებას, იმედის მიცემას და რაც მთავარია, არასდროს მიტოვებას.

ლექსებში ამ დღეების განმავლობაში მრავალი ამბის მომსწრე გავხდი და ეს ყველაფერი ჩემთვის, როგორც მომავალი ექიმისათვის, გარდამტეხი იყო. თინიკო ექიმთან მუშაობამ მაჩვენა, რომ ჩვენი პროფესიით ადამიანებს არა მხოლოდ ფიზიკურ ტკივილს ვუმსუბუქებთ, არამედ მათი ცხოვრების თანამგზავრი ვხდებით, სულიერ მხარდაჭერას ვუწევთ და იმედს ვაძლევთ, განსაკუთრებით იქ, სადაც დახმარება ყველაზე მეტად სჭირდებათ.

გამოსამშვიდობებელ საუბარში თინიკო ექიმმა მითხრა: „ჩვენი პროფესია, მედიცინა, ისეთი დარგია, რომელიც იმედს პირდაპირ ითხოვს არსებობისთვის“. მისი სიტყვები ძლიერად მომხვდა გულში, რადგან ისინი ზუსტად ასახავდა ჩვენი დანიშნულების არსს. ექიმობა ნიშნავს იმედის მიცემას, გვერდში დგომას და დახმარებას იმ მომენტში, როცა ადამიანებს ყველაზე მეტად სჭირდებათ. მიუხედავად იმისა, რომ ამ პროფესიის განმავლობაში ბევრი სირთულე და გამოწვევა შეგვხვდება, მუდმივად იმედის და სიბოძის გავრცელება, ჩვენი მთავარი მიზანი უნდა იყოს.

ღვირიში

ანანო ასობაძე

მოსიარულე იმედი

ისეთი უნარები, როგორიცაა პასუხისმგებლობა, სწორი კომუნიკაცია და ორგანიზებულობა, გვეხმარება გავხდეთ პროფესიონალები. კითხვაზე, რა ქმნის ადამიანს პროფესიონალად? პასუხი ლეჩხუმში, სოფელ ღვირიშში მივიღე.

სოფელი ღვირიში ქვედა და ზედა ტერიტორიად იყოფა. ქვედა ღვირიში თქვენს ყურადღებას მდინარე ლაჭანურში ხმაურიანად ჩამდინარე ჩანჩქერით მიიქცევს.

ზაფხულში ცხელი კლიმატია შესამჩნევი, ზამთარში კი - მკაცრი. ადგილობრივები სოფლის მეურნეობას მიჰყვებიან. მოჰყავთ ენდემური ქართული ხორბლის ჯიშებიც, რომელთაგანაც გამორჩეულია ზანდური. მიუხედავად იმისა, რომ უცხო თვალისთვის ადგილობრივებს მოსავალი ბარაქიანი აქვთ, მაინც ბევრ სახლს შეხვდებით დაკეტილს. სოფლიდან ახალგაზრდების მიგრაციაც მაღალია. დარჩენილები კი, ცდას არ აკლებენ, რომ სოფლის ადათ-წესები შემოინახონ. შრომისა და სტუმართმოყვარე ღვირიშელებს, მასპინძლობაც განსაკუთრებული აქვთ. ამ გამოცდილებით მიღებული ემოციები მაძლევს იმის თქმის საშუალებას, რომ ვიფიქრო, აქ ყველაზე კარგად გამოხატავენ ქართულ სულს, რომელიც მათ სტუმარ-მასპინძლობაში ჩანს.

“

ზაფხულში ცხელი კლიმატია
შესამჩნევი, ზამთარში კი - მკაცრი

“

კლიმატის გათვალისწინებით,
რთული გზის გავლა უწევს ექიმს
პაციენტამდე და პირიქით

სოფელში სახლები ერთმანეთისგან მოშორებითაა, რაც ერთგვარი დაბრკოლებაა საჭიროების შემთხვევაში დახმარების აღმოსაჩენად. რთული წარმოსადგენია, რომ მოხუც ადამიანს, დღე-ღამის განმავლობაში თავის თავის იმედად მარტო შეიძლება უწევდეს ყოფნა. სახლების მსგავსად, სამედიცინო ამბულატორიაც მოშორებითაა, იგი ცაგერ-ღვირიში მდებარეობს. ამ რეალობაში კი, მთავარი იმედი სოფლის ექიმი ნარგიზა მანდარიაა, რომელიც ექთნებთან ერთად პაციენტების დასახმარებლად ადგილზე მიდის.

ნარგიზა ექიმმა კახიანის სახელობის სამედიცინო აკადემია დაამთავრა და მუშაობა ამბულატორიაში დაიწყო. პარალელურად მუშაობდა 112-ში, გახლავთ სერტიფიცირებული პედიატრი, მუშაობს როგორც გადაუდებელ პაციენტებთან, ასევე არის ოჯახის ექიმიც. დღეს კი, სამ კლინიკაში მუშაობს და ოთხი სოფლის ექიმი: ღვირიში, უცხერი, სანოჩი და ნასპერი.

კლიმატის გათვალისწინებით, რთული გზის გავლა უწევს ექიმს პაციენტამდე და პირიქით. დაახლოებით ორ საათიანი გზაა საჭირო სამედიცინო დახმარების მისაღებად. ერთი შეხედვით, ამის წაკითხვა თითქოს ადვილია, მაგრამ რეალობაში ადგილობრივებისთვის რთულია. გრძელი გზის გავლის მიუხედავად, ექიმი კვლავ მხნედ, დაუღალავად შეაბიჯებდა პაციენტის სახლის ეზოში და მათ ოთახამდე მისვლაში ეხმარებოდა.

სოფლის ექიმის ერთი დღე საკმაოდ ემოციური იყო. ყველა პაციენტს თავისი ისტორია ჰქონდა, რომლის გაგების შემდგომ რთული იყო ამ რეალობის მიღება. პირველი პაციენტი ცისანა იყო, სოფელ ზედა ღვირიშში. მარტო ცხოვრობდა და მიუხედავად ჯანმრთელობის პრობლემებისა, დაკოჟირილი ხელებით შესანიშნავად მოვლილი ბაღი ჰქონდა. ცისანას ჰიპერტენზია აწუხებდა, სიარულიც უჭირდა, ხელჯოხს ეყრდნობოდა და მაინც, ექიმს ეზოში ეგებებოდა. პაციენტის სევდითა და წუხილით სავსე თვალებში ექიმის დანახვისას უეცრად იმედის ნაპერწკალი ჩნდებოდა. ნარგიზა ექიმი მხოლოდ ექიმი როდი იყო. სოფლად ექიმობა ნიშნავს იყო მფარველი ჯანმრთელობის, იმედის და თან სულის სიმშვიდის მომტანი იყო.

შემდეგი პაციენტი სოფელ ნასპერში გველოდებოდა. ნასპერამდე რთული სავალი გზა იყო, გზები უფრო და უფრო ვიწროვდებოდა. პაციენტი ასაკოვანი იყო და

გეგმურ შემოწმებას საჭიროებდა. უსიტყვოდ ხდებოდა კომუნიკაცია პაციენტსა და ექიმს შორის. შესაბამისად, ხანდაზმულის თვალეში მკვეთრად იკითხებოდა მაღლიერება.

დღის მიწურულს, ბოლო პაციენტი მრავალშვილიანი ქალი იყო. მათთან ვიზიტი ჩემთვის მთელი დღის ყველაზე ემოციური ნაწილი აღმოჩნდა. სახლი სოფლის განაპირას იყო, სხვა სახლებისგან ისე მოშორებით, რომ გაფიქრებინებდა ექიმის გარდა, სხვა არავინ მოდიოდა, თუნდაც სტუმრად. სახლში სიდუხჭირე იგრძნობოდა, თუმცა ბავშვების კადრში გამოჩენამ ეს განცდები სადღაც მოიტოვა. მალევე სასწაული სიტბო და დადებითი ენერგია დატრიალდა. როცა ექიმმა დაიწყო პაციენტის კონსულტაცია ბავშვები სიხარულით შესცქეროდნენ მას. არც მე და ექთანი გამოვუტოვებიათ მათ დაკვირვებულ თვალს. ემოციურად რთული მოსასმენი იყო ამ ქალის ამბავი. ხელში აყვანილი ბავშვებით, ფეხით რამდენიმე კილომეტრს გადიოდა, რომ ამბულატორიაში მათთვის გეგმური აცრა გაეკეთებინა. გზის სიშორის გამო, საკვების ნაღებაც უწევდა. მისი ასეთი მზრუნველობა შვილებისადმი ძალიან დასაფასებელი და ამაღელვებელი იყო. „სუპერ დედა“ - ასე ვუწოდებ მას.

ნარგიზა ექიმი იყო ამ ხალხის ერთგვარი ხიდი იმედსა და წუხილს შორის. ამ ყველაფრის გააზრებით, კიდევ ერთხელ დავაფასე ექიმის პროფესია. ერთგვარი ხელოვნების ნიმუშით არის ის მომენტი, როცა პაციენტი ექიმს თვალეში ჩახედავს და ამოიკითხავს: „შეგიძლია მენდო, მე დაგეხმარები“.

მედიცინა ისევეა დაფუძნებული ურთიერთობებზე, როგორც მკურნალობაზე. ნარგიზა ექიმისგან მიღებულმა გამოცდილებამ, ნათელი გახადა ყველა ის თვისება, რომელიც პროფესიონალიზმთან ერთად პაციენტთან კომუნიკაციისთვის არის საჭირო. ხაზგასასმელია რთულ სიტუაციებში პაციენტებთან ემპათიისა და გადაწყვეტილებების მიღების ფენომენი.

პროექტის მონაწილე სტუდენტები

მარიამ მამისაშვილი

სოფლის ექიმის პროექტის დახმარებით ჩემი პროფესიისადმი სიყვარული კიდევ უფრო ამაღლდა. მივხვდი, თუ რისთვის უნდა იშრომო ამდენი, რომ ბოლოს ესე გატკბილდეს. ექიმ-პაციენტის ძალიან წრფელი, ნამდვილი, ემპათიური და ღვაწიური დამოკიდებულება ძალიან დასაფასებელი იყო. ვისურვებ, მეც მქონდეს მომავალში ჩემს პაციენტებთან ასეთი ძვირფასი ურთიერთობა. ყველა სირთულის გავლა ღირდა იმ ყველაფერად, რაც საბოლოოდ ამ პროექტმა შემძინა, როგორც პიროვნული განვითარების, ისე პროფესიული კუთხით.

ნინო გაგუა

სოფლის ექიმის პროექტში მონაწილეობა ჩემთვის დაუვინყარი გამოცდილება იყო. საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში მყოფი ექიმების თავგადასავლის ნაწილად ყოფნა რამდენიმე დღის განმავლობაში, ძალიან ნაყოფიერი აღმოჩნდა ჩემთვის. ამ დღეებმა საშუალება მომცა გავცნობოდი სოფლის ექიმების თავდაუზოგავ შრომას. პროექტმა უფრო ნათლად დამანახა როგორი მნიშვნელოვანია ექიმსა და პაციენტს შორის სწორი კომუნიკაცია და ემპათია.

ელენე გუბელაძე

ამ პროექტმა მომცა შესაძლებლობა, რომ ორმაგად დამეფასებინა სოფლის ექიმის როლი მედიცინაში, რადგან ექვსი დღის განმავლობაში მე ვიყავი მონაწილე იმ რთული პირობებისა, რომელშიც უნვეთ მუშაობა ექიმებს არასაკმარისი მონაცემების ფონზე. ამან კი, კიდევ უფრო დამანახა მეტი ექიმების ჩართულობის აუცილებლობა მსგავს საჭიროებაში. მათგან მივიღე სრული მაგალითი ემპათიის, საკუთარი პროფესიის სიყვარულის და თავდადების.

ნანუკა ყაჭიური

ამ პროექტმა მომცა შესაძლებლობა, დამენახა თუ როგორია პაციენტების მიღება და მკურნალობა გარემოში, სადაც კომფორტი და თანამედროვე ტექნოლოგიები არ არის ხელმისაწვდომი. ასევე, გავიზრე თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ჩვენი, როგორც მომავალი ექიმების საქმიანი ჩართულობა მაღალმთიანი რეგიონების სამედიცინო კუთხით განვითარებაში, რათა სიღრმისეულად შევისწავლოთ ისეთი მნიშვნელოვანი უნარები როგორიცაა: ემპათია, კომუნიკაცია და რაც მთავარია, ჩვენი პროფესიის სიყვარული.

ირინკა ისიანი

პროექტში მონაწილეობა ჩემთვის ტრანსფორმაციული გამოწვევა აღმოჩნდა. მან ხელახლა შეცვალა ჩემი შეხედულებები ზოგადად ჯანდაცვის, ადამიანური გამძლეობის, მედგრად ყოფნის, საზოგადოებისა და საკუთარი პროფესიის სიყვარულის მიმართ. მასწავლა მედიცინაში თანაგრძნობისა და ადაპტაციის ღრმა მნიშვნელობა. შთამაგონა, რომ მივუდგე გამოწვევებს არა მხოლოდ როგორც დაბრკოლებებს, არამედ როგორც შესაძლებლობას ახალი მნიშვნელოვანი გავლენის მოსახდენად.

მარიამ ჭობენაძე

მაღალმთიან აჭარაში მოგზაურობა ჩემთვის ძალიან ემოციური, იმპულსური და მრავალფეროვანი იყო. ყოველთვის ვიცოდი თუ რატომ მიწოდდა ვყოფილიყავი ექიმი, ამ პროექტის შემდეგ კი უკეთ დავინახე, თუ რომელ თვისებებს უნდა ფლობდეს ექიმი იმისთვის, რომ ის იყოს პროფესიონალი. გარდა ამისა, უფრო კარგად ვხვდები, რამდენი პრობლემაა საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში და ვფიქრობ, რისი გავლენა შემოიძლია იმისათვის, რომ ეს სფერო უფრო გავაძლიერო.

ლიკა კაკელიძე

სოფლის ექიმობა მოგზაურობაა, რომელიც არა მხოლოდ სამედიცინო უნარებს ამდიდრებს, არამედ გულსა და ხედვასაც. ხვდები, რომ ჯანდაცვა ნდობით, გამძლეობითა და ადამიანური კავშირებით იქმნება. თითოეული შეხვედრა გვახსენებს, რომ მკურნალობა მხოლოდ მედიცინით არ შემოიფარგლება, არამედ ეს არის თანაგრძნობის აქტი, ხიდი, რომელიც გადებულია იმ ადამიანებისთვის, ვინც ხშირად უგულებელყოფილად გრძნობს თავს. ეს გამოცდილება გვაძლავს და გარდაგვქმნის, აყალიბებს სამუდამო ერთგულებას, რათა იქ ვემსახუროთ, სადაც ყველაზე დიდი საჭიროებაა.

სალომე მუმლაძე

პროექტი „სოფლის ექიმის ექვსი დღე“ ჩემთვის განსაკუთრებული გამოცდილება იყო. სოფლის ექიმის ყოველდღიურობის დანახვამ და მათი შრომის მნიშვნელობის გააზრებამ გამიღრმავა პატივისცემა ამ პროფესიის მიმართ. პროექტმა მასწავლა, რამდენად დიდია ექიმის როლი საზოგადოებაში, განსაკუთრებით ისეთ გარემოში, სადაც თითოეული ვიზიტი სიცოცხლის იმედია. ამ გამოცდილებამ კიდევ უფრო გამიძლიერა სურვილი, მომავალში ადამიანებს დავეხმარო და ჩემი საქმიანობით მათ ცხოვრებაში ცვლილებები შევიტანო.

თაგო ოქრუაშვილი

პირადად ჩემთვის ამ პროექტში ჩართვის პირველივე დღიდან მოლოდინი მქონდა ის, რომ იქნებოდა მრავალფეროვანი და შევძლებდი უშუალო კონტაქტი მქონოდა ისეთ გმირ ექიმებთან, რომლებიც საკუთარ თავს არ ზოგავდნენ, რომ სოფლის მოსახლეობისთვის დახმარების ხელი გაეწოდებინათ. ამან ჩემში მოტივაციისა და მიზანსწრაფულობის ნაპერწკალი უფრო გააღვივა, რაც ყოველთვის თან გამყვება კარიერაში.

საბა ზაქარაძე

ეს პროექტი დამეხმარა გამეაზრებინა, რომ გმირები არიან არა მხოლოდ ფილმებსა და სერიალებში არამედ იქ, სადაც შეიძლება საერთოდ არ ვიცოდეთ - მაღალმთიან რეგიონებში, თეთრ ხალათებში გამოწყობილნი. ექიმობა ნამდვილად გმირობაა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც არამხოლოდ სიმკვრივესა და დიაგნოზთან გინევს ბრძოლა, არამედ რთულ მთიან გარემოში თანმხლებ პრობლემებთან.

ლელა ყორიაული

ფოტოპროექტმა ჩემს მოლოდინებს გადააჭარბა. ყველაფერმა, რაც ვნახე და განვიცადე, რისი ნაწილიც ვიყავი, სულ სხვა პერსპექტივით დამანახა ექიმისა და პაციენტის ურთიერთობის ფაქიზი და მნიშვნელოვანი დეტალები. გამიღრმავა მოტივაცია იმისა, რომ ბოლომდე ვაკეთო ის, რასაც ვაკეთებ.

ნინუცი ფანგანი

მაღალტექნოლოგიური, სრულად აღჭურვილი კლინიკებიდან, ფიცრულში, ფონენდოსკოპის, გამოცდილებისა და ინსტრუქციების კვალდაკვალ... ვფიქრობ, ამ კონტრასტის რეალობაში ნახვა ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოცდილება იყო, რათა დავრწმუნებულიყავით და დაგვენახა, რომ სასწაულებს ტექნოლოგიები კი არა, ადამიანები ქმნიან. იქ, ზევით, გურიის მიუვალ მთებში, თეთრ ხალათში გამოწყობილნი პაციენტისკენ მიმავალ გზაზე.

დიანა მამულაძე

სოფლის ექიმი არის პროექტი, რომელმაც მასწავლა და რეალურად გამოამცდევინა თუ რას ნიშნავს ფრაზა „ექიმი გმირია“. ეს იყო უნიკალური შესაძლებლობა შენახა, როგორია მედიკოსის როლი იქ, სადაც იმედის სხივებს ხანდახან შეღწევა უჭირთ.

მარიამ ბეჟაური

პროექტი, რომელმაც სხვაგვარად შემაყვარა ჩემი მომავალი საქმიანობა და შესაძლებლობა მომცა სხვა კუთხით დამენახა ექიმ-პაციენტის ურთიერთობა კლინიკის საზღვრებს მიღმა.

ანანო ახობაძე

ამ პროექტმა ღრმა პატივისცემა შემძინა სოფლის ექიმებისადმი, რომლებიც შემლუღული რესურსების მიუხედავად, ყველაფერს აკეთებენ პაციენტებისთვის. ეს კიდევ უფრო შთამაგონებს, რომ მედიცინაში მეც ამავე თავდადებით შევიტანო ჩემი წვლილი.

სოსო ობოლაშვილი

ამ პროექტზე მუშაობა ჩემთვის იმაზე საინტერესო აღმოჩნდა, ვიდრე ველოდი. სოფლის ექიმთან ურთიერთობამ და მისი ყოველდღიური საქმიანობის ნახვამ გამიძლიერა სურვილი, რომ მედიცინა კიდევ უფრო ღრმად შევისწავლო და უკეთ გავიაზრო ის გამოწვევები, რაც მომავალი საქმიანობისას შეიძლება შემხვდეს.

ანა გოგოლაძე

ამ ექსპედიციამ დამანახა, რომ ნამდვილი ექიმი საკუთარ თავგანწირვაში, თანაგრძნობასა და მოთმინებაში ყალიბდება. ეს დრო ჩემთვის შთაგონების წყაროდ იქცა. მიწა, ყველაზე რთულ გარემოებებშიც კი ვიყო მხარდაჭერისა და იმედის მომტანი მათთვის, ვისაც ეს ყველაზე მეტად სჭირდება.

www.tma.edu.ge